

Metody výuky jako podpůrná opatření

Mgr. Anna Doubková

PaedDr. Karel Tomek

Podpůrná opatření

Předpoklad = spolupráce škola - rodina - školské poradenské zařízení

- Kromě prvního stupně podpory jde vždy o realizaci podpůrných opatření školou na **základě doporučení ŠPZ** a se souhlasem zákonného zástupce

Vztah vzdělávacích cílů a metod

- Spektrum vzdělávacích cílů
- Spektrum vzdělávacích metod

Podmínky učení

- pyramida vzdělávacích cílů
- dokonalé zvládnutí
- dostatek času
- bezpečné prostředí

© Mgr. Anna Doubková, PaedDr. Karel Tomek, 2015

Moderní a efektivní - není to totéž

Volba metod má stále stejné principy - závisí na znalosti

- ✓ výukové situace a
- ✓ těch, kdo se učí.

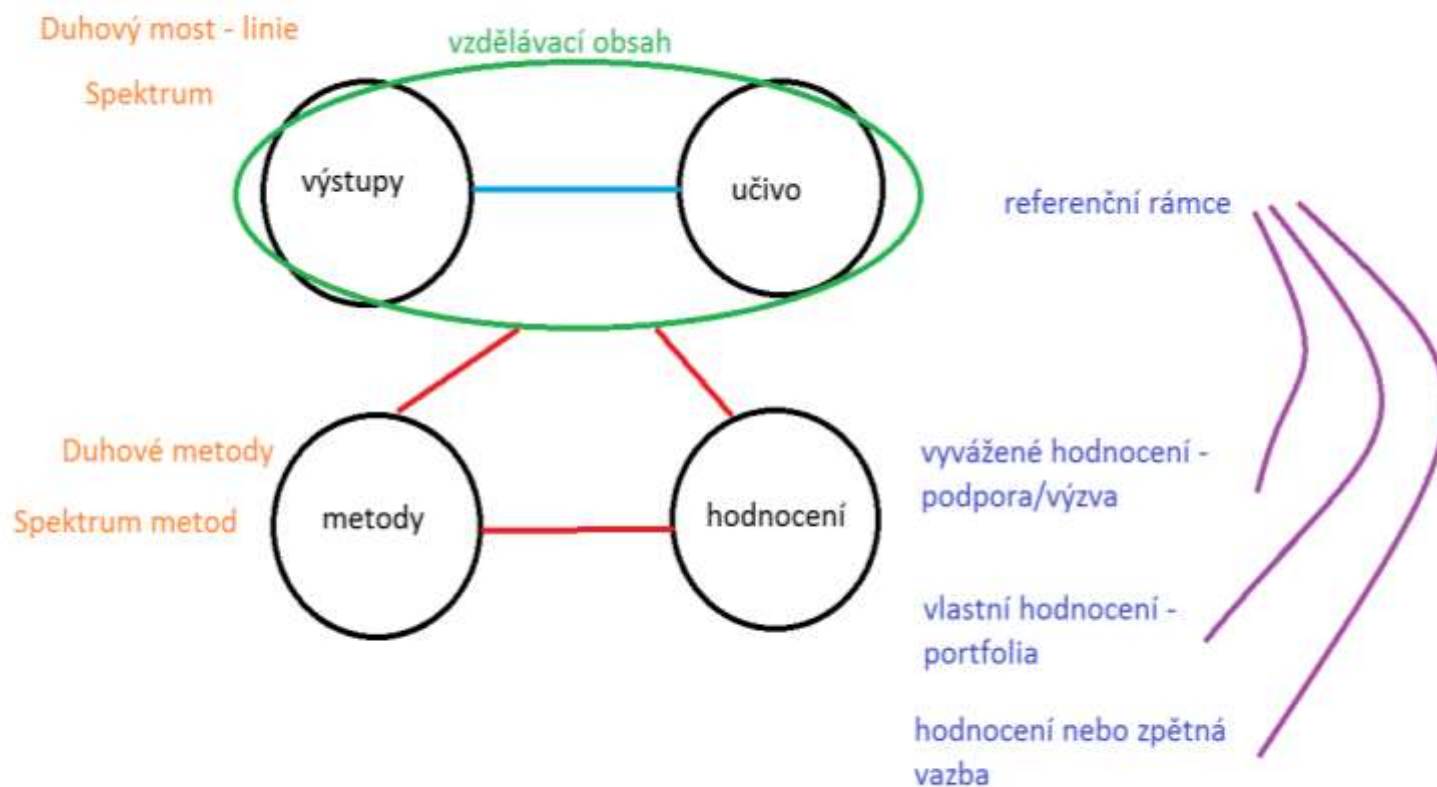
Moderní mohou být obsahy – volba témat by měla být taková, aby žáky zaujala.

Úprava metod vzdělávání jako podpůrné opatření

Souvislost s dalšími podpůrnými opatření
- personální podpůrná opatření a
intervence

- předměty speciálně pedagogické
péče
- pedagogická intervence
- PLPP a IVP

Vztah obsah - metody - hodnocení - organizace

Nezapomínejme na nadané a mimořádně nadané žáky

- ✓ věnujme jim stejnou pozornost jako žákům s SVP,
- ✓ naučme se pedagogickou diagnostiku, kterou identifikujeme nadání u žáků,
- ✓ se specializovaným pracovištěm ŠPZ hledejme ta nejlepší PO

Úpravy metod v prvním stupni - v režii školy

- Kompenzace mírných obtíží ve vzdělávání žáka
- Zvolené metody práce podporují kvalitu poznávacích procesů žáka, zvláště pak aparátu řídícího osvojování učiva (myšlení, pozornost, paměť)
- Podporují preferované učební styly žáka
- Respektují míru nadání žáka a jeho specifika.

Typické skupiny metod

- Informačně receptivní - rozvoj vnímání
- Reproduktivní - zapamatování
(opakování, procvičování)
- Typové úlohy a problémy
- Aktivizující a motivující úlohy
- Metody upevňující pracovní návyky

Důraz na individualizaci, pracovní specifika, styly učení, multisenzorický přístup, zážitek úspěchu, soustředění na podstatné.

Formy práce

- Častější kontrola,
- poskytování zpětné vazby,
- respektování pracovního tempa,
- individuální časové limity.

Domácí úkoly podle možností a podmínek žáka k jejich plnění.

PLPP - plán pedagogické podpory
pokračování PLPP

Úpravy metod v druhém stupni - na doporučení ŠPZ

Problémy žáka lze charakterizovat jako
mírné – charakter vzdělávacích potřeb je
ovlivněn zejména

zdravotním stavem,
opožděným vývojem,
kulturním prostředím nebo
jinými životními podmínkami žáka,
problémy v učení (SPU) a chování,
mírnými vadami v oblasti řeči, sluchu, zraku
mírnými poruchami autistického spektra,
nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

Metody ve druhém stupni

- ✓ Vyžadují individuální přístup k vzdělávacím potřebám žáka.
- ✓ Reflektují potřeby a možnosti žáka vzhledem k věku.
- ✓ Podporují preferované učební styly žáka.
- ✓ Respektují míru nadání žáka a jeho specifika.
- ✓ Rozvíjí paměť, pozornost, vnímání, motoriku, stimulují vývoj, využívají řešení typových úloh, řešení problémů, vedou k osvojení vědomostí, dovedností a postojů.

Zejména to poslední je cílem každé normální výuky.

Pomáhají překonávat nepřípravenost na školu a z toho plynoucí selhávání ve školních dovednostech.

Metody ve druhém stupni

-Pomáhají překonávat nepřípravenost na školu a z toho plynoucí selhávání ve školních dovednostech.

Napadá vás, nějaká?

Rovněž se tu objevuje velký problém našeho školství spočívající ve nepřiměřeném spoléhání do rodinu a domácí přípravu.

Intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka, podporují připravenost na praktické činnosti.

Metody druhého stupně a podpora nadání

- ✓ Umožňují obohacování dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí ŠVP pro nadané a mimořádně nadané žáky.
- ✓ Využívají např. individuální a skupinovou práci, projektovou práci, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků.

Úpravy metod v třetím stupni - doporučení ŠPZ

Charakter vzdělávacích potřeb je nejčastěji ovlivněn **závažně**.

Vyžaduje již **znatelné úpravy v metodách práce**, v organizaci a průběhu vzdělávání, v úpravě ŠVP, v hodnocení žáka.

Uplatňují se všechny vhodné metody uváděné v předchozích stupních.

Cílené zaměření na podporu dovedností a kompetencí žáků, které umožňují překonání bariér v jeho vzdělávání a jeho zapojení do práce ve školní třídě.

Úpravy metod v třetím stupni - doporučení ŠPZ

Metody rozvoje řečových a poznávacích funkcí.

Nácvik sebeobslužných dovedností a sociálních kompetencí.

Podporují sociální začlenění a vytváření pozitivních postojů kooperativního učení i akceptace těchto žáků jejich spolužáky.

Podporují motivaci žáka a jeho zařazení do školní třídy.

Úpravy metod v třetím stupni - doporučení ŠPZ

Nadaní žáci

Pracují s prvky rozvinutých schopností a kreativity a směřují k jejich dalšímu rozvoji u žáků.

Učitelé

Využívají didaktických her, tvořivého psaní v mateřském i cizím jazyce.

Úpravy metod v čtvrtém stupni - doporučení ŠPZ

Velmi závažné obtíže žáka - speciálně pedagogické metody.

Metody výuky zahrnují všechna doporučení předchozích stupňů podpůrných opatření.

Volba metod výuky respektuje možnost úpravy obsahů vzdělávání v odůvodněných případech, vzhledem k možnostem žáka, i redukování obsahu i úpravu výstupů.

Úpravy metod v čtvrtém stupni - doporučení ŠPZ

Škola zajistí, aby výuka byla nevidomým, neslyšícím a hluchoslepým žákům poskytována v jazycích, způsobech a prostředcích komunikace, který je pro žáka nejvýhodnější a žákem preferované.

Augmentativní (podpora již existující, ale pro běžné dorozumění nedostatečné komunikativní schopnosti) a alternativní komunikace (náhrada mluvené řeči), které mají za cíl přechodně nebo trvale kompenzovat projevy poruchy a postižení u osob se závažným postižením řeči a jazyka a psaní.

Úpravy metod v čtvrtém stupni - doporučení ŠPZ

Systémy bez pomůcek - cílené pohledy, mimika, gesta, gestikulace, manuální znaky, jazykové programy.

Systémy s pomůckami - předměty, fotografie, systémy grafických symbolů, komunikační tabulky, technické pomůcky s hlasovým výstupem, počítače se speciálním SW.

IVP

Úpravy metod v pátém stupni - doporučení ŠPZ

Nejvyšší míra přizpůsobení organizace, průběhu a obsahu vzdělávání.

Zpravidla **nejtěžší stupeň zdravotních postižení** a zpravidla **souběžné postižení** více vadami.

Metody výuky

- zahrnují všechny možnosti nižších stupňů podpůrných opatření,
- respektují limity žáků a jejich možnosti, směřují k dosažení nejvyšší možné míry rozvoje vzdělávaných žáků se zřetelem k podpoře motivace ke vzdělávání.

Úpravy metod v pátém stupni - doporučení ŠPZ

Výuka vždy zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče

- odpovídá speciálním vzdělávacím potřebám žáka,
- je zajišťována s využitím podpůrných metod a s podporu speciálních pomůcek,
- je realizována pedagogickým pracovníkem s příslušnou odbornou kvalifikací,
- probíhá individuálně, případně ve skupině,
- probíhá často s podporou dalšího pedagogického pracovníka
- speciální pomůcky, především pro komunikaci.

Zig Ziglar (spisovatel a motivační řečník): „Vítězství není všechno, ale vůle k vítězství ano.“

**Děkujeme Vám za pozornost a těšíme se
na další setkání**

Anna Doubková a Karel Tomek

www.annadoubkova.cz www.kareltomek.cz